

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów dzieł literackich

Józefa Wittlina	5
-----------------------	---

Rozdział I

Orfeusz w piekle XX wieku. Biografia Józefa Wittlina	7
--	---

Rozdział II

„Świat zawsze wygląda tak” albo „groza naszego istnienia” O twórczości Józefa Wittlina	11
---	----

1. Wobec zła	12
2. Zadania pisarza	33

Rozdział III

„Świecie! Ty – moja ojczyzno!”

Interpretacje wybranych utworów	45
---------------------------------------	----

1. <i>Ból drzewa</i> . Dramat kozła ofiarnego	45
2. <i>Kołysanka dla mojej córeczki</i> . Nie widzieć, nie słyszeć... ..	50
3. <i>Sól ziemi</i> – scena przysięgi wojskowej. Ironia i współczucie	55
4. <i>Chartres</i> . Patrząc.....	61

Bibliografia przedmiotowa	69
---------------------------------	----

Nota o autorce	71
----------------------	----

Antologia.....	73
----------------	----

Nota edytorska	75
----------------------	----

Poezja	77
--------------	----

Hymny (1920).....	79
-------------------	----

Przedśpiew	79
------------------	----

Trwoga przed śmiercią	80
-----------------------------	----

Grzebanie wroga	86
-----------------------	----

Pochwała miecza	93
-----------------------	----

Hymn o łyżce zupy	96
-------------------------	----

Hymn o rękach.....	98
Kołysanka.....	100
Ballada – hymn	101
Ból drzewa.....	103
Psalm	109
Poezje	113
Pieśń wigilijna o Adamie Mickiewiczu.....	113
Elegia do Homera	114
Gazeta	116
Święty Franciszek i biedni Żydzi.....	118
Skrucha w Asyżu.....	119
Kołysanka dla mojej córeczki.....	120
Litania.....	121
Żydom w Polsce	123
Na Sądny Dzień żydowski roku 1942 (5703)	124
Stabat Mater.....	125
Moja pieśń myśliwska.....	126
Ścisłe osobiste	127
Z drzewa poznania.....	128
Lament barana ofiarnego	129
Poeta emigracyjny	131
Postscriptum do mojego życia	132
Proza	133
Sól ziemi	135
Rozdział I.....	135
Rozdział III – scena przysięgi wojskowej.....	149
Eseje	155
Barbarzyństwo	157
Ze wspomnień byłego pacyfisty	165
Chartres	183
O potrzebie nowej moralności.....	189
Blaski i nędze wygnania	193
Nota bibliograficzna	209
Od wydawcy	211
Streszczenie	213
Summary	215

Table of Contents

List of used abbreviations of literary works by Józef Wittlin5

Chapter I.Orpheus in the hell of the twentieth century.
Biography of Józef Wittlin..... 7

Chapter II. „Świat zawsze wygląda tak” [‘The world always looks like this’], or „groza naszego istnienia” [‘the horror of our existence’]. On the work of Józef Wittlin.....11

1. Towards evil.....12
2. Writer’s tasks39

Chapter III. „Świecie! Ty – moja ojczyzno!” [‘World! You – my homeland!’]. Interpretations of selected works..... 45

1. *Ból drzewa* [Pain of a tree]. The scapegoat’s drama.....45
2. *Kołysanka dla mojej córeczki* [A lullaby for my little daughter].
Do not see, do not hear...50
3. *Sól ziemi* [Salt of the earth] – a scene of military oath.
Irony and compassion.....55
4. *Chartres*. Watching..... 61

Subject bibliography69

Note about the author 71

Anthology73

Editor’s note.....75

Poetry 77

Hymny [Hymns] 79
Przedśpiew [Pre-singing].....79
Trwoga przed śmiercią [Fear of death].....80
Grzebanie wroga [Burying the enemy]86
Pochwała miecza [Praise of the sword]93
Hymn o łyżce zupy [Hymn about the spoon of soup].....96
Hymn o rękach [Hymn about the hands]98

Kołysanka [Lullaby]	100
Ballada – hymn [Ballad - hymn]	101
Ból drzewa [Pain of a tree].....	103
Psalm.....	109
Poezje [Poems]	113
Pieśń wigilijna o Adamie Mickiewiczu [A Christmas Eve song about Adam Mickiewicz]	113
Elegia do Homera [Elegy to Homer]	114
Gazeta [Newspaper]	116
Święty Franciszek i biedni Żydzi [Saint Francis and poor Jews]	118
Skrucha w Asyżu [Repentance in Assisi].....	119
Kołysanka dla mojej córeczki [A lullaby for my little daughter].....	120
Litania [Litany].....	121
Żydom w Polsce [For Jews in Poland]	123
Na Sądny Dzień żydowski roku 1942 (5703) [On the Jewish Judgement Day of 1942 (5703)].....	124
Stabat Mater	125
Moja pieśń myśliwska [My hunting song].....	126
Ściśle osobiste [Strictly personal].....	127
Z drzewa poznania [From the tree of knowledge].....	128
Lament barana ofiarnego [A lament of the sacrificial ram].....	129
Poeta emigracyjny [An emigre poet]	131
Postscriptum do mojego życia [Postscript to my life]	132
Prose	133
Sól ziemi [Salt of the earth]	135
Chapter I.....	135
Chapter III – the scene of military oath	149
Essays	155
Barbarzyństwo [Barbarity]	157
Ze wspomnień byłego pacyfisty [From the memories of a former pacifist]	165
Chartres	183
O potrzebie nowej moralności [About the need for new morality]	189
Blaski i nędze wygnania [Pros and cons of exile].....	193
Biographical note	209
From the publisher	211
Summary (PI)	213
Summary	215

Dotychczas wydane

Dotychczas w serii Biblioteki Krytyki Literackiej Kwartalnika „Nowy Napis” wydano:

Adrian Gleń, *Języki rzeczywistości. O twórczości Juliana Kornhausera*, Kraków 2018.

Andrzej Sulikowski, *Rynek i coraz dalsze okolice. O twórczości Janusza Szubera*, Kraków 2018.

Maciej Woźniak, *Podróż przez rzeczywistość. O twórczości Marka Nowakowskiego*, Kraków 2018.

Konrad Tatarowski, Renata Nolbrzak, *Liryka i polityka. Jacek Bierezin, Zbigniew Dominiak, Zdzisław Jaskuła, Witold Sułkowski – o twórczości poetów podziemnego pisma „PULS”*, Kraków 2019.

Jan Błoński, *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*, Kraków 2019.

Dorota Heck, *Topika, tren i tło. O poezji Wojciecha Wencła*, Kraków 2019.

Zbigniew Chojnowski, *Postacie kobiecości. O poezji Kazimierzy Iłakowiczówny*, Kraków 2019.